

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารด้วยวาจาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 137 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างคือสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ทั้งหมด 103 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของของเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie & Morgan 1970, p. 608 อ้างอิงใน มะลิวัลย์ สมศักดิ์ 2548 ,หน้า 109)และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก โดยมีผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาแต่ละแห่งจำนวน 5 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการ 1 คน และครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน ทั้ง 4 งาน (งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณและงานบริหารงานทั่วไป)

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่การศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอวังทอง	35	26
อำเภอบางกระพุ่ม	70	53
อำเภอเนินมะปราง	32	24
รวม	137	103

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูล อายุ เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่เป็นหัวหน้างาน 4 งาน ได้แก่ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานการเงินพัสดุ หัวหน้างานบริหารบุคคล และหัวหน้างานบริหารงานทั่วไป สอบถามรูปแบบการสื่อสารด้วยวาจาของผู้บริหารสถานศึกษา 6 รูปแบบตามแนวคิดของ แมคคาลิสเตอร์ (McCallister. 1992, อ้างอิงในเบญจรัตน์ ศรีชู, 2547, หน้า 3) เป็นแบบเลือกตอบโดยประยุกต์จากงานวิจัยของ เบญจรัตน์ ศรีชู ได้แก่ 1) Noble (N) พูดเปิดเผย สั้นๆตรงประเด็น) 2) Socratic (S) ชอบพูด มีทศศิลป์ในการพูด 3) Reflective (R) พูดสุภาพอ่อนโยน หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง 4) Magistrate (NS) พูดตรงมีพลังไม่ยอมแพ้ 5) Candidate (RS) พูดโดยใช้สำนวนโวหาร สุภาพอ่อนโยนชอบพูดมาก 6) Senator (N-R) คนที่ฟังแบบ R พูดแบบ N

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่เป็นหัวหน้างาน 4 งาน ได้แก่ หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานการเงินพัสดุ หัวหน้างานบริหารบุคคล และหัวหน้างานบริหารงานทั่วไป เกี่ยวกับทักษะการประชุมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามทักษะการประชุมของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน คือ

- 1) การวางแผนและการเตรียมการประชุม จำนวน 5 ข้อ
- 2) การดำเนินการประชุม จำนวน 19 ข้อ
- 3) การติดตามและประเมินผลการประชุม จำนวน 4 ข้อ

2. วิธีการสร้างแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร วารสารบทความวิชาการเกี่ยวกับแนวคิดรูปแบบการสื่อสารด้วยวาจาและทักษะการประชุม

2.2 นำแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

2.3 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อการวิจัยตามข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

2.4 นำแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า ที่ผ่านการพิจารณาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบพิจารณาและให้ความเห็นในความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2.5 ดำเนินการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ชาติรุประชีวิน รองคณบดีฝ่ายบริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถวุฒิ จารุสาธิต อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3. ดร. สุกัญญา แซ่มซ้อย อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4. นายพลทวิช บัวชุม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 2

5. นายวิเชียร ทรงศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 2

หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (มีค่า IOC > 0.6) พิจารณาการให้คะแนนความคิดเห็นดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น

- 1 เมื่อแน่ใจข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น

2.6 ดำเนินการปรับปรุงและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของแบบสอบถามขั้นสุดท้ายก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการ ดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บแบบสอบถาม

2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามและแบบหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการทำแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 85 โรงเรียน จำนวน 425 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.52

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ นำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ นำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 3 ให้คะแนนน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลมาเทียบกับเกณฑ์ การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลางน้อย และน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Best and Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

5 หมายถึง ทักชะการประชุมมากที่สุด

4 หมายถึง ทักชะการประชุมมาก

3 หมายถึง ทักชะการประชุมปานกลาง

2 หมายถึง ทักชะการประชุมน้อย

1 หมายถึง ทักชะการประชุมน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลที่จะได้ทราบวาทักชะการประชุมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัดโดยกำหนดเกณฑ์สำหรับแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535 หน้า 23-24)

4.51 – 5.00 หมายถึง ทักชะการประชุมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ทักชะการประชุมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ทักชะการประชุมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ทักษะการประจุ่มน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ทักษะการประจุ่มน้อยที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการประจุ่มของผู้บริหาร จำแนกตามรูปแบบการสื่อสาร ด้วยวาจาของผู้บริหารนั้นใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA) โดยใช้สถิติ เอฟ (F-test) ทดสอบการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย 1) สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือได้แก่ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยใช้ค่า IOC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530 หน้า 29) และ 3) สถิติทดสอบสมมติฐานได้แก่สถิติทดสอบ เอฟ (F-test)